

Stor sundhedsrisiko ved privat vandbehandling

DTU advarer nu miljøpolitikere i Folketinget: Udviklingen med flere private blødgøringsanlæg »er en af de væsentligste påvirkninger af drikkevandskvalitet i Danmark over de sidste 100 år«. Også Rambøll og Danva mener, at anlæggene skal reguleres.

[Michael Rothenborg](#)

3. okt 2019 06:08

Eksperter fra DTU Miljø er nu så bekymrede over private vandbehandlingsanlæg, at de har skrevet til Folketingets miljø- og fødevareudvalg.

Det er lektor Martin Rygaard, der sammen med professor Hans-Jørgen Albrechtsen problematiserer den omsiggribende installation af decentrale vandbehandlingsanlæg i private hjem, boligforeninger og virksomheder.

»Jeg mener, at denne udvikling er en de væsentligste påvirkninger af drikkevandskvalitet i Danmark over de sidste 100 år, og vi ved meget lidt om omfanget og konsekvenserne,« skriver Rygaard i brevet, som WaterTech er i besiddelse af.

De to eksperter har tidligere gjort opmærksom på problematikken i [Altinget](#). Anlæggene installeres for at gøre vandet mere blødt, men brugerne af det har ikke faglig viden til at forstå konsekvenserne for det vand, de drikker og laver mad af – og en ændring af vandkvaliteten vil medføre en ændret mineralsammensætning, der kan gå ud over sundheden, påpeger DTU-eksperterne.

Hårdhed kan sættes for lavt

Rygaard og Albrechtsen har følgende anbefalinger til politikerne i udvalget:

- at der skabes overblik over omfanget og kvaliteten af installationerne.
- at lovgivningen ændres, så ansvaret for kontrol og opfølgning på vandkvalitet ligger hos en vandforsyning under opsyn af myndighederne, hvis anlægget omfatter flere husstande/kunder.
- at decentral vandbehandling til flere husstande kun tillades efter rådføring med kommune og generelt medfører en registreringspligt, så der skabes et overblik over omfanget og typerne af vandbehandling.

Problemet er især stort i det østlige Danmark, hvor vandet er relativt hårdt. Hofor oplyser over for WaterTech, at man får et par henvendelser om ugen fra brugere, der ikke vil vente på, at forsyningsvirksomheden får udrullet sine [planer om blødere vand til hovedstadsområdet](#).

Ifølge Hofor har der inden for de seneste to år været 3-5 eksempler på, at vandkvaliteten for natrium ikke var overholdt i sådanne private anlæg – typisk fordi hårdheden har været for lavt sat.

Komplekst kemisk samspil

WaterTech har også spurgt en rådgiver og brancheorganisationen Danva om deres holdning til sagen.

I Rambøll siger direktør i vanddivisionen Annette Raben, at hun ligesom DTU er skeptisk over for de lokale anlæg:

»Hvis der er behov for at blødgøre eller på anden måde behandle vandet i et givent område, er der samfundsøkonomisk langt større fornuft i at etablere et centralt anlæg på vandværket, frem for at hver enkelt husstand investerer i sit eget anlæg,« fremhæver Raben.

»De lokale anlæg har ikke kun en effekt i forhold til kalkgener, men indgår i et komplekst kemisk samspil, som både kan påvirke drikkevandets ellers gode egenskaber med mineralindhold til kroppen og risikere at forringe levetiden af vandinstallationerne i husstanden. Der er dermed også flere faldgruber for forbrugerne, som kan være svære at gennemskue.«

Rambøll er derfor enige med DTU i, at husejere og boligforeninger som minimum bør rådføre sig med uvildige eksperter, før de investerer i et sådant anlæg, og at decentral vandbehandling til flere husstande kun bør tillades efter rådføring med kommunen.

»Og vi vil opfordre til, at boligforeninger får et begrænset kontrolprogram, såfremt der installeret fælles vandbehandlingsanlæg i en ejendom/afdeling,« siger Annette Raben.

Brancheorganisation advarede forgæves

Danva mener, at man burde skulle søge om tilladelse til at koble sådan nogle anlæg på sin husinstallation, og at der burde være krav om eftersyn. Kommunikationschef Karsten Bjørno fremhæver, at Danva tidligere forgæves har advaret om at åbne for private anlæg.

»Man skal lade fagfolk håndtere ens drikkevand. Hvad nytter det, at vandet er af højeste kvalitet hen til matriklen, hvis forbrugeren har husinstallationer i kontakt med drikkevandet, der forringer det eller ligefrem forårsager bakteriel forurening og skadeligt vand i hanen,« spørger Bjørno.

Også ifølge Danva bør videregående vandbehandling eller komfortrensning være centralt styret, så det er vandselskaberne, der laver indsatsen på vandværket til alle kunderne - hvis det er nødvendigt og det kan gøres, uden at der er sundhedsmæssige risici.

»Vi synes, det er en lemfældig tilgang til et meget vigtigt spørgsmål,« siger Bjørno, der tilføjer, at det er relativt få steder i landet, der har mærkbart gavn af blødgøringsanlæg.